

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému: Situácia a výzvy flotily Európskej únie pre lov tuniakov v tropických vodách (prieskumné stanovisko)

(2011/C 48/05)

Spravodajca: **Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE**

Španielske predsedníctvo Európskej únie sa 20. januára 2010 rozhodlo podľa článku 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie požiadať Európsky hospodársky a sociálny výbor o vypracovanie stanoviska na tému

„Situácia a výzvy flotily Európskej únie pre lov tuniakov v tropických vodách“ (prieskumné stanovisko).

Odborná sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 31. augusta 2010.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 465. plenárnom zasadnutí 15. a 16. septembra 2010 (schôdza z 15. septembra 2010) prijal 118 hlasmi za, pričom 1 člen hlasoval proti a 2 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závery

1.1 EHSV konštatuje, že vysoké normy týkajúce sa sociálnej a hygienickej oblasti, potravinovej bezpečnosti, životného prostredia, právnej oblasti, bezpečnosti námornej dopravy, dobrej správy vecí verejných a kontroly, ktoré vyžaduje režim EÚ, sú vynikajúcim príkladom rozumného a udržateľného využívania zdrojov.

1.2 Uplatňovanie týchto princípov však zvyšuje cenu výrobku, ktorý musí konkurovať výrobe v iných štátoch, kde pre všetky tieto aspekty platí menej prísny režim. EÚ musí aj naďalej propagovať uplatňovanie všetkých týchto prvkov v ostatných svetových flotilách a zjednotiť ich s európskym štandardom ako referenčnou hodnotou pre ostatných prevádzkovateľov.

1.3 Hlavnou výzvou, ktorej čelí európsky sektor lovu tuniakov v tropických vodách, je podľa výboru jeho prežitie v podmienkach nekalej hospodárskej súťaže zo strany flotíl tretích krajín a striktný právny rámec vytvorený samotnou EÚ.

1.4 Uplatňovanie stabilnej legislatívy, ktorá by vytvorila voľnú, ale spravodlivú hospodársku súťaž, je európskou výzvou na medzinárodnej úrovni. Kľúčovým je vytvorenie modelu integrovanej a súdržnej európskej politiky vo všetkých jej podobách, ktorý by umožnil uchovať konkurencieschopnosť a udržateľnosť sektoru lovu tuniakov v tropických vodách z troch hľadísk: hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho, tak ako to stanovuje Dohovor o biologickej diverzite podpísaný v roku 1992 v Rio de Janeiro.

1.5 V súvislosti s pirátstvom výbor žiada členské štáty a Radu, aby prijali vhodné opatrenia na to, aby sa do mandátu operácie „Atalanta“ zameranej na boj proti pirátom v Indickom oceáne zahrnula osobitným spôsobom aj ochrana flotily pre lov tuniakov.

1.6 EHSV sa domnieva, že zachovanie dohôd o partnerstve v sektore rybolovu (DPR) je kľúčové pre pokračovanie aktivít európskej flotily pre lov tuniakov v tropických vodách. Vyzýva súčasne Komisiu, aby rozšírila sieť dohôd týkajúcich sa lovu tuniakov v závislosti od potrieb európskej flotily, a aby súrne zvážila možnosť udelenia výnimky z doložky o výhradnom práve v rámci DPR takým spôsobom, aby európska flotila mohla získavať tiež súkromné licencie na rybolov, ak to umožní stav zdrojov v súlade s najlepšimi vedeckými informáciami, ktoré sú k dispozícii.

1.7 Vedúce postavenie EÚ v oblastných rybolovných organizáciách (ORO) s cieľom podporiť princípy zodpovedného a udržateľného rybolovu je kľúčové pre dosiahnutie vhodného spravovania zdrojov na svetovej úrovni. Výbor sa domnieva, že je potrebné zdvojnásobiť európske úsilie v tejto oblasti.

1.8 Uchovanie preferenčných systémov AKT a VSP+ bez zmien, ako napríklad nedávne udelenie výnimky z pravidiel pôvodu pre Papuu - Novú Guineu a Fidži, ktoré narúša rovnováhu svetového trhu s tuniakom, má zásadný význam pre zaisťovanie prežitia európskeho priemyslu a jeho investícií v tretích krajinách. Podľa výboru sa vzhľadom na vyhliadky možných výkyvov v európskom sektore lovu tuniakov musia analyzovať a v prípade potreby uplatniť dozorné a ochranné opatrenia stanovené v Dočasnej dohode o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a tichomorskými štátmi.

1.9 Uchovanie európskych colných sadziieb na produkty zo spracovaného tuniaka má rozhodujúci význam pre udržanie konkurencieschopnosti európskeho priemyslu. EHSV je presvedčený, že sa treba pokúsiť dosiahnuť čo možno najlepšiu úroveň ochrany a to v rámci WTO ako aj v obchodných rokovaniach EÚ s tretími krajinami.

1.10 Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sa EHSV domnieva, že európske inštitúcie by mali obhajovať princíp preferencie Spoločenstva. Rovnako usudzuje, že vyrovnávacie príspevky pre tropického tuniaka, ktoré poskytuje európska flotila spracovateľskému priemyslu, by mali zodpovedať pôvodnému kontextu, t. j. 93 % referenčnej ceny EÚ, vzhľadom na to, že počas uplynulých rokov došlo k značnej devalvácii a to až na 87 % výrobných cien.

2. Aktuálna situácia flotily Európskej únie pre lov tuniakov v tropických vodách

2.1 Lov tuniakov sa v Európe začal rozvíjať v polovici 20. storočia, a to v Španielsku a Francúzsku s cieľom uspokojiť narastajúci dopyt konzervárenského priemyslu, ktorý zásoboval vnútorný trh. Na začiatku išlo o pobrežný lov tuniaka dlhoplutevého (*Thunnus alalunga*). Postupom času a so zlepšujúcimi sa technológiami rybolovu sa lov rozšíril na tropické druhy tuniakov: tuniaka žltoputevého (*Thunnus albacares*), tuniaka pruhovaného (*Katsuwonus pelamos*) a v menšom rozsahu tuniaka zavalitého (*Thunnus obesus*). Loví sa začalo vo vodách pri pobreží Francúzska, Španielska a Portugalska. Následne v 60. a 70. rokoch sa lov presunul k západnému pobrežiu Afriky, v 80. a 90. rokoch do Indického oceánu a východného Tichomoria a napokon začiatkom 21. storočia do západného Tichomoria.

2.2 Lov tropických tuniakov, ktorý uskutočňuje flotila EÚ prostredníctvom záťahových sietí, je pelagický a selektívny. Jeho cieľom sú veľké krdle rýb, ktoré sa sústreďujú v tropickom pásme troch hlavných oceánov. Loví sa na voľnom mori alebo vo výlučných hospodárskych zónach tretích krajín.

2.3 Tuniak, ktorý sú veľmi cenené pre svoje nutričné vlastnosti, tvoria súčasť základnej stravy v mnohých krajinách sveta, sú predmetom rozsiahleho obchodu a predstavujú dôležitý zdroj príjmov pre krajiny, ktoré sa venujú rybolovu, spracovaniu rýb a obchodovaniu s nimi.

2.4 Tieto okolnosti sú hlavným dôvodom, prečo je lov tuniakov v určitých krajinách veľmi dôležitou hospodárskou aktivitou. V súčasnosti sa ulovia všetkými možnými spôsobmi vyše 4 milióny ton tropických tuniakov na celom svete, z čoho asi 2 milióny ton predstavuje lov prostredníctvom záťahových sietí. Vo všeobecnosti sa lov týchto druhov realizuje v primeranej miere a existujú programy pre adekvátne spravovanie každého oceánu zo strany oblastných rybolovných organizácií.

2.5 Európska flotila pozostáva z 54 mraziarenských plavidiel so záťahovými sieťami na lov tuniakov (34 španielskych a 20 francúzskych), ktoré spolu ulovia asi 400 000 ton ročne, čo predstavuje približne 10 % svetového lovu.

2.6 Väčšina týchto plavidiel loví v medzinárodných vodách a v rámci 13 dohôd o partnerstve v sektore rybolovu medzi EÚ a tretími krajinami (6 v Atlantickom oceáne, 4 v Indickom oceáne a 3 v Tichomorí).

2.7 Vo svete existuje asi 30 krajín, ktoré majú približne 580 plavidiel na lov tropických tuniakov s kapacitou 650 000 GT⁽¹⁾. Európska flotila so záťahovými sieťami má kapacitu 97 500 GT, čo predstavuje 9 % plavidiel vo svete a 15 % svetovej kapacity tohto druhu flotily.

2.8 Hlavnou oblasťou lovu tropických tuniakov je Tichý oceán so 67 % svetového lovu. Za ním nasleduje Indický oceán s 22 % a Atlantický oceán s 11 %.

2.9 Lov tropických tuniakov riadia štyri oblastné rybolovné organizácie (ORO):

2.9.1 ICCAT (Medzinárodná komisia pre zachovanie atlantických tuniakov), ktorá pokrýva Atlantický oceán a príslušné moria, ako napríklad Stredozemné more. Založená v roku 1969.

2.9.2 IOTC (Komisia pre tuniak z Indického oceánu), ktorá pokrýva Indický oceán. Založená v roku 1997.

2.9.3 IATTC (Medziamerická komisia pre tropické tuniak), ktorá pokrýva východné Tichomorie (oblasť Ameriky). Založená v roku 1949.

2.9.4 WCPFC (Komisia pre rybolov v západnom a strednom Tichomorí), ktorá pokrýva západ a stred Tichého oceánu (oblasť Oceánie a Ázie). Založená v roku 2004.

2.10 Európska flotila podlieha početným administratívnym kontrolám, ktoré závisia od rozličných národných ministerstiev a generálnych riaditeľstiev Európskej komisie. Na to, aby loď mohla plávať a predávať svoje výrobky pod vlajkou členského štátu EÚ, musí spĺňať administratívne požiadavky, ktoré sú potrebné na získanie osvedčení o tonáži, trupe lode, strojoch, mraziarenskom zariadení, vybavení lode, spôsobilosti na plavbu, záchrannom vybavení, bezpečnosti a hygiene pri práci, veterinárnom súhlase, ako aj na získanie osobitných povolení na rybolov, licencií na lov v rozličných krajinách pôsobenia, osvedčení o satelitnej kontrole, kontrole prostredníctvom pozorovateľov na palube, kontrole úlovku prostredníctvom elektronického lodného denníka, kontrole predaja atď. Na to, aby uvedené osvedčenia, povolenia a licencie zostali platné, je potrebné ich denne spravovať, každoročne obnovovať a podrobovať sa pravidelne kontrolám, ktoré v takom veľkom rozsahu nemusia podstupovať žiadna iná rybárska flotila vo svete. Všetky tieto požiadavky značne zvyšujú prevádzkové náklady európskych flotíl.

(1) Z anglického „Gross Tonnage“: miera hrubej tonáže alebo tonáž lode.

2.11 Rovnako aj flotila na lov tuniakov prostredníctvom záťahových sietí musí na rozdiel od flotíl tretích krajín spĺňať podmienky, ktoré stanovuje spoločná rybárska politika. Uplatňovanie princípov tejto politiky, ktorá sa zakladá na zodpovednom rybolove, odporúčaní jednotlivých ORO, plnení noriem pre oblasť hygieny, plavby, bezpečnosti, životného prostredia, sociálnej ochrany pracovníkov, predstavuje vysoké náklady pre európskych vlastníkov a znižuje konkurencieschopnosť v porovnaní s plavidlami krajín, v ktorých tieto požiadavky neplatia alebo sa uplatňujú voľnejším spôsobom.

2.12 Európska flotila okrem toho v posledných rokoch čelí problémom, ktoré súvisia s pirátstvom v Indickom oceáne. Okrem strachu a neistoty, ktorým čelia posádky plavidiel pre lov tuniakov pri svojej legitímnej podnikateľskej činnosti, je dôsledkom tejto situácie aj menší úlovok a nárast prevádzkových nákladov vzhľadom na nutnosť platiť bezpečnostné služby na palube lodí.

2.13 Produkcia tropických tuniakov sa využíva najmä v konzervárskom priemysle, ktorý je považovaný za najdôležitejší vo svete v sektore spracovania rýb. Európa je hlavným svetovým trhom, na ktorom sa ročne spotrebuje 800 000 ton konzervovaných tropických tuniakov, pričom vyše polovica sa dováža z tretích krajín.

3. Vývoj európskej flotily pre lov tuniakov v tropických vodách

3.1 Európska flotila pre lov tuniakov v tropických vodách prešla počas uplynulých 50 rokov paralelným vývojom ako európsky priemysel spracovania tropických tuniakov.

3.2 Tuniak bol ako prvý produkt rybolovu úplne oslobodený od colných sadzieb Spoločenstva, aby sa tak ochránil spracovateľský priemysel. Vtedajšie EHS zaviedlo vyrovnávacie príspevky, na základe čoho sa majiteľovi vyplácal rozdiel medzi predajnou cenou a 93 % z každoročne stanovovanej referenčnej ceny. Keď sa tento podiel znížil na 87 %, príspevky sa európskym majiteľom v uplynulých rokoch prestali vyplácať a v súčasnosti sú úplne neefektívne.

3.3 Európska flotila a európsky konzervársky priemysel podporujú dlhé roky hospodársky rozvoj tretích krajín na základe obchodnej politiky EÚ. Dohody z Yaoundé, Lomé a Cotonou poskytli stabilný rámec pre obchod medzi krajinami AKT a EÚ. Rovnako aj všeobecný systém colných preferencií (VSP+) podporil obchod medzi EÚ a jej obchodnými partnermi zo strednej Ameriky a Andského spoločenstva.

3.4 Na základe dohôd o hospodárskom partnerstve využívajú krajiny AKT voľný prístup na európsky trh pri vývoze

výrobkov z tropického tuniaka (celý, filé, konzervy) s colnou sadzbou 0 %. Tieto podmienky umožnili priemyslu spracovania tuniakov uskutočniť priame investície v Pobreží Slonoviny, Ghane, na Madagaskare, Seychelských ostrovoch a ostrove Maurícius a nepriamo v Keni a Senegale. Tieto investície prispeli v uvedených krajinách k vzniku vyše 40 000 pracovných miest a podporili presun technológie.

3.5 Rovnako aj všeobecný systém colných preferencií plus (VSP+) zriadila EÚ s cieľom rozšíriť vhodné podmienky na krajiny Strednej a Južnej Ameriky tým, že sa na produkty rybolovu uplatňuje colná sadzba 0 %. Európske investície sa zamerali na krajiny ako Ekvádor, Salvador, Guatemala, Brazília (všeobecný VSP alebo systém preferencií pre tretie krajiny s colnou sadzbou 24 % pre konzervy) a Čile (na základe dohody o voľnom obchode s EÚ) a nepriamo na Kolumbiu a Venezuelu, čím sa prispieva k uchovaniu 50 000 pracovných miest priamo súvisiacich so sektorom lovu tuniakov.

3.6 Vďaka týmto dohodám presunuli európske firmy do tretích krajín v Afrike, Amerike a Oceánii niektoré svoje lode, ktoré sa plavia pod vlajkou štátov, ktoré EÚ označuje za preferenčných partnerov Únie a v ktorých odporúča integráciu alebo vznik spoločných podnikov s firmami z týchto štátov.

3.7 Časť zo 400 000 ton, ktoré uloví európska flotila v tropických vodách, sa vykladá a spracúva vo fabrikách, ktoré boli postavené v tretích krajinách, čím sa zaisťuje vysoká miera zamestnanosti v prístavoch, platenie prístavných daní za vykládku alebo prekládku rýb a zásobovanie týchto lodí v rozličných prístavoch týchto tretích krajín, čo značne prispieva k ich rozvoju.

3.8 Pozrime sa na sektor lovu tuniakov ako celok: flotila a spracovateľský priemysel sa rozvíjali paralelne a vytvorili jediný európsky rybársky sektor s nadnárodnou medziodvetvovou štruktúrou vzhľadom na množstvo spoločných záujmov, ktoré spájajú európskych zástupcov sektora. Ako už bolo spomenuté, európsky sektor lovu tuniakov uskutočnil v tretích krajinách sériu investícií a umožnil hospodársku činnosť v súlade s usmerneniami EÚ pre krajiny, ktoré patria do preferenčných systémov EÚ.

4. Výzvy flotily Európskej únie pre lov tuniakov v tropických vodách

4.1 Hlavnou výzvou pre európsku flotilu pre lov tuniakov a s ním súvisiaci priemysel je nerovná súťaž s ostatnými prevádzkovateľmi, ktorých cieľom je expandovať na európskom trhu, kde sa spotrebuje 50 % svetovej produkcie (EÚ plus tretie krajiny) konzervovaného tropického tuniaka.

4.2 Svetová produkcia konzervovaného tuniaka predstavuje približne 1 600 000 ton, z čoho EÚ produkuje asi 330 000 (2).

4.3 Hlavnými konkurentmi pre európsku flotilu pre lov tuniakov sú ázijské flotily pre lov tuniakov prostredníctvom záťahových sietí, ktoré lovia v najbohatších rybolovných oblastiach sveta, v Tichom oceáne, odkiaľ pochádza 60 % svetového úlovku tropického tuniaka. Tieto flotily zásobujú najmä hlavnú oblasť spracovania tropického tuniaka, a to trojuholník, ktorý tvorí Thajsko, Filipíny a Indonézia. Ich výrobky majú nižšiu kvalitu, ale z hľadiska ceny sú vysoko konkurencieschopné na európskom trhu, kde ich podiel predstavuje 35 % a to aj napriek colnej sadzbe vo výške 24 %.

4.4 Rovnako aj spracovateľský sektor produktov z tuniaka čelí - podobne ako sa uvádza v prípade flotíl - problémom so stratou konkurencieschopnosti voči tretím krajinám, ktoré nepatria k AKT ani do VSP+. Lacnejší nákup surovín, nižšie dane, rozdiel v nákladoch na mzdy a sociálne zabezpečenie pracovníkov, ako aj nízke hygienické záruky na hotové produkty sú vo väčšine prípadov aspektmi, ktoré bezpochyby znižujú výrobné náklady a umožňujú predávať vyvážené výrobky za nižšiu cenu než európske výrobky.

4.5 Vo všeobecnosti existujú vo svete dva odlišné modely výroby tuniaka. Na jednej strane ide o model európskej flotily či o európske investície do tretích krajín (AKT alebo VSP), ktorý zásobuje spracovateľský priemysel v Európe alebo v krajinách AKT – VSP, má najvyššie normy týkajúce sa bezpečnosti pri práci, sociálneho zabezpečenia, potravinovej bezpečnosti, ochrany životného prostredia a rešpektuje predpisy pre zodpovedný lov. Druhý model, ktorý sa rozširuje, predstavujú flotily a priemysel, ktoré sa veľmi nezaoberajú udržateľnosťou a majú oveľa nižšie sociálne, pracovné a hygienické normy.

4.6 Tak ako sa vyžaduje od krajín AKT a VSP, aby sa pripojili k sérii medzinárodných dohôrov regulujúcich všetky tieto aspekty, ak chcú byť súčasťou preferenčného systému EÚ, aj ostatné štáty vyvážajúce do EÚ by mali dodržiavať rovnaké štandardy, ak chcú vstúpiť na európsky trh. Zaisťovala by sa tým spravodlivá hospodárska súťaž s európskymi výrobcami a preferenčnými partnermi Únie.

4.7 Ďalšou z hlavných hrozieb pre uchovanie európskeho lovu tuniakov je zmena európskej legislatívy, ktorá reguluje krehkú rovnováhu na svetovom trhu s tuniakom. Prostredníctvom dohôd o hospodárskom partnerstve zohrala táto legisla-

tíva kľúčovú úlohu pri nasmerovaní investícií a rozvoja európskeho sektoru lovu tuniakov do krajín, ktoré EÚ považuje za hlavných partnerov.

4.8 Tento rámec rozvoja, ktorý sa ukázal obzvlášť účinný pre sektor lovu tuniaka, je ohrozený rokovaniami s WTO, prípadnými rokovaniami EÚ s inými krajinami alebo skupinami krajín v rámci dohôd o voľnom obchode a najnovšou úpravou pravidiel, ktorou sa udeľuje výnimka z pravidiel pôvodu (3) Papue - Novej Guiney a Fidži.

4.9 Hlavné riziko, ktorému člení sektor lovu tuniakov rovnako v rámci WTO, ako aj pri bilaterálnych rokovaniach, je zrušenie colných sadzieb na výrobky zo spracovaného tuniaka. Obchod s celým zmrazeným tuniakom je vyše 30 rokov úplne liberalizovaný (s nulovou colnou sadzbou), aby sa zaistilo zásobovanie európskeho spracovateľského priemyslu. Pre flotilu EÚ to znamená otvorenú hospodársku súťaž s inými flotilami, ktoré vyvážajú celého zmrazeného tuniaka na európsky trh. Pokrok v liberalizácii produktov zo spracovaného tuniaka by však viedol len k postupnému rozkladu európskeho priemyslu, strate pracovných miest a hospodárskej činnosti, z čoho by profitovali zahraniční konkurenti s nižšími nákladmi.

4.10 Tým, že sa Papue – Novej Guiney a Fidži udelila výnimka z pravidiel pôvodu pre produkty rybolovu v rámci Dohody o hospodárskom partnerstve s Tichomorím, sa narúša rovnováha na svetovom trhu lovu tuniakov, čo má katastrofálne dôsledky pre európsky priemysel a iné krajiny AKT a VSP. Zrušenie požiadavky pôvodu z AKT alebo EÚ pre tuniaka, ktorý sa spracúva v Papue - Novej Guiney alebo na Fidži s cieľom získať nulovú colnú sadzbu na európskom trhu, vedie hlavných konkurentov, predovšetkým ázijských, k stavbe nových spracovateľských fabrik v Papue - Novej Guiney.

4.11 EÚ týmto ústupkom podporuje nadmerné využívanie zdrojov tuniaka v Tichomorí, kde je jeho výskyt už na hranici. Prístup na európsky trh s nulovou colnou sadzbou získavajú pritom predovšetkým ázijské firmy, ktorým sa udeľujú stimuly pre zvýšenie kapacity pre výrobu konzerv na trhu, kde ceny poklesli z dôvodu nadbytku ponuky. Európska prítomnosť v oblasti západného a stredného Tichomorja sa z dôvodu politického rozhodnutia krajín patriacich do rybárskej agentúry FFA (*Forum Fisheries Agency*) na čele s Papuou - Novou Guineou obmedzuje na štyri plavidlá.

(3) Nariadenie Rady (ES) č. 1528/2007 z 20. decembra 2007, ktorým sa uplatňujú opatrenia na výrobky s pôvodom v určitých štátoch, ktoré sú súčasťou skupiny afrických, karibských a tichomorských (AKT) štátov, stanovené v dohodách, ktorými sa uzatvárajú alebo ktoré vedú k uzatvoreniu dohôd o hospodárskom partnerstve. Príloha I, článok 4.3, písm. a).

(2) FAO 2007.

4.12 Tento ústupok predstavuje znevýhodnenie pre ostatné krajiny AKT a VSP, pretože zvyhodňuje len Papuu - Novú Guineu a Fidži v súvislosti so získavaním surovín za nízku cenu: ostatné krajiny AKT a VSP musia spĺňať pravidlá pôvodu, zatiaľ čo pre Papuu- Novú Guineu a Fidži to neplatí. Takisto to môže viesť k určitej forme legalizácie produktov pochádzajúcich z nelegálneho rybolovu.

4.13 Ďalšou výzvou, pred ktorou stojí európska flotila pre lov tuniakov v tropickom mori, je uchovanie siete dohôd o partnerstve v oblasti rybolovu. Táto sieť je kľúčová, pretože zaisťuje prístup európskej flotily k zdrojom migrujúcim na veľké vzdialenosti prostredníctvom rámca právnej istoty a transparentnosti, ktorý je z celosvetového hľadiska unikátny. Tropický tuniak sa koncentruje v určitej oblasti v určitom čase bez pevne stanoveného modelu presunu. Z tohto dôvodu je pre činnosť flotily na lov tuniakov potrebných čo najviac dohôd o rybolove v troch hlavných oceánoch.

4.14 V súčasnosti existuje veľký nedostatok povolení na lov v Atlantickom oceáne pre plavidlá na lov tuniakov s mraziarskym zariadením okrem iného z dôvodu poklesu počtu dohôd v uplynulých rokoch a predovšetkým z dôvodu pirátstva v Indickom oceáne, v dôsledku čoho niektoré z plavidiel loviacich v tejto zóne hľadajú útočisko v Atlantickom oceáne, kde je možné loviť pri minimálnych bezpečnostných podmienkach. Výbor preto považuje za nevyhnutné, aby EÚ požiadala pobrežné krajiny o zvýšenie kvóty na licencie v rámci všetkých dohôd o partnerstve v sektore rybolovu, ak to umožní stav zdrojov v súlade s najlepšimi vedeckými informáciami, ktoré sú k dispozícii.

4.15 Vzhľadom na to, že k tomuto zvýšeniu by mohlo dôjsť neskôr než je vhodné, keďže to nezávisí výlučne od EÚ, EHSV navrhuje, aby sa súrne zväzila možnosť udelenia výnimky z doložky o výhradnom práve v rámci dohôd o partnerstve v oblasti rybolovu, (ktorá zabráňuje európskym majiteľom získavať súkromné licencie na rybolov v tých krajinách, ktoré majú dohodu o partnerstve v oblasti rybolovu) takým spôsobom, aby európska flotila mohla získavať tiež súkromné licencie na rybolov, ak to umožní stav zdrojov v súlade s najlepšimi vedeckými informáciami, ktoré sú k dispozícii.

4.16 Európska flotila pre lov tuniakov sa domnieva, že v súlade so závermi Rady z roku 2004 musí EÚ posilniť význam dohôd o partnerstve v oblasti rybolovu v rámci reformy spoločnej rybárskej politiky a obnoviť politiku rozširovania siete dohôd na najdôležitejšie krajiny v každom oceáne a vyjednať nové dohody s týmito krajinami:

— Atlantický oceán: Senegal, Guinea Konakry, Sierra Leone, Libéria, Ghana, Rovníková Guinea a Angola.

— Indický oceán: Keňa, Tanzánia, francúzske ostrovy v Mozambickom prielive, britské územia v Indickom oceáne a Jemen.

— Tichý oceán: Ekvádor, Kolumbia, Peru, Panama, Kostarika a regionálna dohoda s *Forum Fisheries Agency*.

4.17 Na druhej strane je podľa európskej flotily pre lov tropických tuniakov nevyhnutné, aby mala EÚ aj naďalej zastúpenie v oblastných rybolovných organizáciách pre lov tuniakov a stanovovala spôsoby zodpovedného rybolovu tak, ako tomu je v súčasnosti (vychádzajúc z postupov svojej flotily pre lov tropických tuniakov).

4.18 EÚ je spolu s Japonskom a Kóreou jedinou zmluvnou stranou štyroch oblastných rybolovných organizácií (ICCAT, CTOI, CIAT, WCPFC) a musí dostávať prostriedky, ktoré jej umožnia súdržne a objektívne podporovať princípy zodpovedného rybolovu.

4.19 EHSV sa domnieva, že EÚ by mala podporovať čo najjednoduchší a najsúdržnejší systém riadenia na svetovej úrovni, ktorý by bol jasnou odpoveďou na plne globalizovaný trh, akým je trh s tropickým tuniakom, a ktorého víziou do budúcnosti by bola medzinárodná organizácia, ktorá by riadila horizontálne otázky týkajúce sa svetového lovu tuniakov. Tento systém svetového riadenia sa začal vytvárať v rámci procesu preskúmania fungovania oblastných rybolovných organizácií pre lov tuniakov, ktorý odštartoval v Kobe.

4.20 V súvislosti s pirátstvom v Indickom oceáne je európska flotila pre lov tuniakov veľmi znepokojená nárastom pirátskych útokov na plavidlá loviace tuniakov v priebehu roka 2009 a v tomto roku, pričom k týmto útokom dochádza v čoraz väčšej vzdialenosti od somálskych výsostných vôd, v niektorých prípadoch vo vzdialenosti 1 000 míľ od somálskeho pobrežia a dokonca vo výhradnej hospodárskej zóne Seychel a ďalších pobrežných krajín (Keňa, Tanzánia).

4.21 Flotila pre lov tuniakov je obzvlášť zraniteľná voči pirátskym útokom. Na rozdiel od obchodných lodí, ktoré sú v ustavičnom pohybe, zostávajú plavidlá loviace tuniakov pri love dve až tri hodiny na jednom mieste so sieťou spustenou vo vode, čím sa zvyšuje riziko útoku a pirátskeho prepadu. Okrem toho uľahčuje pirátom prepady aj malá výška trupu nad ponorom a rampa v zadnej časti lode.

4.22 Je preto potrebné, aby sa zmenil mandát operácie „Atalanta“ (jednotná akcia Rady 2008/851/SZBP z 10. novembra 2008 o vojenskej operácii Európskej únie na podporu odrazovania od pirátskych činov a ozbrojených lúpeží pri somálskom pobreží, prevencie pred nimi a ich potlačania) s cieľom vyzdvihnúť osobitným spôsobom ochranu

flotily pre lov tuniakov, ktorá loví v Indickom oceáne, aby sa tak zabránilo prenasledovaniu a únosom, ako v prípade lodí Playa de Bakio (2008) či Alakrana (2009).

4.23 Vzhľadom na nedostatok licencií pre Atlantický oceán a kvóty dohodnuté v oblastnej rybolovnej organizácii pre Tichý oceán, je pre európske plavidlá pre lov tuniakov v súčasnosti veľmi problematické presunúť sa z Indického oceánu do iných oceánov. Od činnosti európskej flotily pre lov tuniakov v Indickom oceáne je okrem toho závislých veľa pracovníkov vo firmách majiteľov a v tretích krajinách, ktorí sú zamestnaní

v konzervárňach, ako aj v prístavoch, kde kotví flotila. Jej odsun by preto priniesol zrušenie množstva pracovných miest nielen v EÚ, ale aj na Seychelských ostrovoch, Madagaskare, v Keni, na Mauríciu atď.

4.24 Toto sú výzvy, ktorým čelí flotila pre lov tuniakov v tropických vodách a spracovateľský a konzervárenský priemysel EÚ zameraný na tuniakov v súvislosti so svojou stabilitou a ďalším fungovaním na svetovej úrovni a pre ktoré sa nevyžadujú žiadne výdavky z Európskeho fondu rybného hospodárstva, ale len politické rozhodnutia zo strany EÚ.

V Bruseli 15. septembra 2010

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Mario SEPI
